

ARH PT-2

K./Ü.

„LOODUSE“

VÕISTLUS-

ROMAANID

1939

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOOS

6 15969472

I AUHIND

„Mardikas“

Konarlik tee

Siin jätkab tundmatu autor oma „Tindis“ esitatud peategelaste elujärje vaatlust. Alfred Niinep töötab Tallinnas vandeadvokaadi abina, kuna ta abikaasa Helmi teeb endiselt õmblustööd. Nad on suutnud endile koguda väikese hoiusumma, mille eest omandavad Pelgulinnas ehituskrundi. Krundile jäänud võlaveksliste väljalunastamine teeb aga raskusi ja Niinep on raha hankimiseks sunnitud ajama kahtlasi protsesse, mis võivad temale halvemal juhtumil lõppeda vangimajaga ja advokaadiseisusest väljaheitmisega. Ta satubki kohtu alla, kust pääseb veel suuri vaevu õigeksmõistetuna.

Ka krundiga tuleb palju keerulisi sekeldusi. Eksikombel on sellele hakanud maja ehitama keegi võõras, jõukas äriees. See asjaolu võimaldab Niinepil nõuda krundi eest seevõrra kõrget hinda, et ta saadud rahaga võib osta Nõmmele võrdlemisi korraliku maja ja nii majanduslikult vaadata kindlamini tulevikku.

Ka perekonnaõnne päike tumeneb korra, sest Niinepil on olnud vahepeal intiimsuhteid oma patrooni abikaasaga. Selle teevad Helmile teatavaks ta keelepeksuhimulised endised kaasametnikud ministriumist. Lõpus jääb Niinepile kiusajaks ka Helmi sugulane, kerge-meelne Anni, kelle keerulise alimentide protsessi Niinep viib võiduka lõpuni.

„Konarlik tee“ on algusest lõpuni kirjutatud suure hoo ja põnevusega. Kõik rohked tüübid on huvitavad ja esitatud reljeefselt. Autor tunneb hästi kohtupidamise korda ja advokatuuri ning on osanud kirjutada väga huvitava, põneva ja ühtlasi ka asjaliku teose, milles on näidatud noore advokaadi rasket ja vaevalist tõusuteed ning võitlust olemasolu eest.

K./Ü. „Looduse“ romaanivõistlusel auhinnatud teoste väärtuse garanteerib asjatundlik žürii otsus.

III AUHIND

Helga Pärli-Sillaots

Karjäär

Teos kujutab ühe kriminaalprotsessi käiku algusest lõpuni. Kaebeluseks on väikelinna sekretär Ilmar Kalde, kes on tulnud pealinna sekretäride kursustele ja asunud ühes abikaasaga korterisse oma koolivenna ning sõbra kohtunik Rein Andra juurde. Ühel õhtul ta tulistab Andrat.

Üliõpilasena oli Andra kurameerinud preili Margaga, Kalde praeguse abikaasaga. Kalde kahtlustab oma abikaasat ja Andrat endiste suhete jätkamises, kuigi Andra on õnnelikus abielus näitleja Tiina Reaga ja tema pealiskaudsed ning möödaminevad suhted Margaga olid lõppenud kohe peale viimase abiellumist.

Protsessi käigus tutvutakse peategelaste kogu elukäiguga ja analüüsitakse selle valgusel põhjalikult Ilmar Kalde mõrvakatse motiive. Arst-psühholoog Marendi lahastab väga osavalt Kalde hingeelu ja toob sealt välja haruldaset huvitavaid üksikasju, mis kõik võiksid olla tulistamise põhjuseks.

Käsituslaadilt ja ka ainelt on teos meie kirjanduses ainulaadne, sest ta esitab meie noorema haritlaskonna karjääritaotlusi ja hingeelu sootuks uuest ning omapärasest vaatenurgast.

K./Ü. „Looduse“ romaanivõistlusel auhinnatud teosed on meie kirjanduse aastatoodangus huvi keskpunktiks.

III AUHIND

Salme Kabur

Reet Tammiku

Romaan käsitleb ühe vaese, andeka ja edasipüüdliku tütarlapse elukäiku. Suure vaeva ja raskusega suudab Reet lõpetada ülikooli, olles vahepeal teeninud endale ülalpidamist tunniandmise ja ümberkirjutustega ning vabrikutöölisena. Ülikoolis armub ta Kaj Wezerek'i, kes on omapärane haiglane tüüp, kuid andekas ja ülikoolis edasijõudja. Peale ülikooli lõpetamist saab Reet õpetaja koha Võrus, kus ta töötab ühe aasta, siirdudes siis pealinna. Ta abiellub Wezerek'iga, kasvatab oma palgast lapsi ja toetab ka meest ülikoolis.

Wezerek-Võserik teeb peale ülikooli lõpetamist teaduslikku karjääri ja saab kaunis kiiresti professoriks. Oma perekonnast ei hooli ta aga üldse, vaid laseb varsti peale ülikooli lõpetamist oma abielu lahutada. Reet kahtlustab teda alul truudusemurdmises, kuid Võserik ei abiellu peale lahutust, vaid pühendub teadusele.

Hoolimata andekusest, püüdlikkusest ja korralikkusest pole Reet Tammiku elu kerge. Rõõmsate ja helgete silmapilkude kõrval pakub elu talle rohkesti muret ja pisaraid. Kuid ta ei murdu, vaid suudab kõigest üle saada. Reet Tammiku on meie tänapäeva enda jõul üles rühkiva noorema haritlaskonna tõsielu romaan. See elu on täis rohkeid pisisündmusi, mis kõik takistavad ladusat edasijõudmist. Teoses on rohkesti huvitavaid ja elulisi kõrvaltüüpe, kes üldiselt kurva-tonilisse teosesse toovad rohkesti elavust ja päikesepaistet.

K./Ü. „Looduse“ romaanivõistlusel auhinnatud teosed on alati aasta levinuimad algupärased romaanid.

III AÜHIND

Arp Rullingo

Juhan Saarde
veider armastuslugu

See on omapärane, kergelt ja põnevalt kirjutatud teos. Juhan Saarde tuleb Loopre alevikku, käes salapärane reisikohver. Ta satub kokkupuutesse kohaliku seltskonnaga ja armub prl. Thalströmi, kes on üliõpilase Kaarnaga kihlatud. Saarde leiab lõppeks ka vastuarmastuse. Traagika seisab aga selles, et Saarde ei saa seda armastust vastu võtta, sest ta ise teab, et ta on närvihaige, põeb jälgimismaaniat ja mingit kangestuskrampi. Vastutustunne ei luba teda oma armsamat õnnetusse kaasa kiskuda.

Saarde kui omapärane, huvitav ja vaimukas noormees on alevi koorekihis alati oodatud külaline. Eriti hinnatakse tema vestlusannet. Postkontori ülema pool korraldatud teeõhtutel lasebki Saarde oma jutuosavusel ja teravmeelsusel sageli hiilata. Seal pajatab ta ohtrasti oma huvitavaist ja põnevaist seiklusist, mida seltskond kuulab hinge kinni pidades, kuigi ei tea kunagi kindlasti, kas pajatatud lood kõik tõesti sündinud on. Kodus on Saarde aga morn, masendatud ja võitleb sageli oma haigusega.

Teos on täis salapärasust, iseloomustab hästi alevi miljööd ja tegelasi ning sisaldab rohkesti vaidlusi ja kõnelusi huvitavil ning põnevail teemadel. See vangistab lugeja esimesest leheküljest ega vabasta enne viimast rida, niivõrra põnev ja omapärane on see, mida autor pajatab.

1939. a. romaanivõistluse žüriisse kuulusid Ed. Hubel, P. Ambur,
H. Raudsepp, H. Visnapuu.

Tellimistingimused

Olles teadlik raamatusõprade laialdasest huvist võistlusromaanide vastu, otsustas K./Ü. „LOODUS“, hoolimata võistlustega seoses olevaist suurtest kuludest, avada **soodustatud hindadega eeltellimise** võistlusromaanide komplektile (4 teost):

25. OKTOOBRINI

kohemakstavas rahas (broš.) kr. 16.—.

Järelmaksuga neljas osas (broš.) kr. 6.50, kr. 4.—, kr. 4.— ja kr. 3.—.

Kalingurköites on komplekt kr. 3.60 ja raamatukoguköites kr. 2.— kallim.

Peale ilmumist on võistlusromaanide hind tunduvalt kallim.

Võistlusromaanid ilmuvad trükist hiljemalt oktoobri lõpul. Teosed trükitakse kvaliteetpaberile ja varustatakse autorite piltidega.

KIRJASTUS OSAÜHING „LOODUS“

TARTU, ÜLIKOOLI 18, TEL. 24-35 / TALLINN, KINGA 6, TEL. 411-92

POSTI JOOKSEV ARVE NR. 2055.